

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ centiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

Nyilttér sora 40 fill.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r.-t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Földes Ede
könyvkereskedő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adtnak vissza.

A szabadelvűpárt.

A szenvedély sehol sem jó tanácsadó, de különösen nagy szerencsétlenség, ha országos ügyek intézésében reá hallgatunk. Elhomályosítja a szem tiszta látását, meggyöngyíti az igazságérzet hangját, megzavarja a józan ész higgadságát.

A január havi választások után az egyesült ellenzék nagyjai megállapodtak abban, hogy a politikai helyzetnek csak olyan megoldását engedik meg, melyben a szabadelvűpártnak nem lesz szerepe. És a százötven tagból álló párt, mely az ország legképzettebb és legtapasztaltabb államférfiaint foglalta magában, feireállott, szerepet nem kért, nem is igényelt.

Azóta fel esztendő telt el s a zavarból nemcsak hogy ki nem bontakoztunk, hanem a bajok egyre tornyosulnak körülöttünk.

A szabadelvűpárt felé fordul most minden tekintet s érdeklődve várják a politikai válság ütköző pontja körül való állásfoglalását. A szenvedélyek lecsillapodtak; a tulus és nagyolás mosolyra keltő hangjai hallatszának ugyan még itt-ott; de az emberek nagy része higgadtan kezd gondolkozni. S a mint a szenvedély ködét a megfontolás világító sugara oszlatgatja: rögtön feltűnik egy-két igazság, melyeket figyelmen kívül hagyni lehetetlen.

Az a küzdelem, melyet az egyesült

ellenzék a szabadelvűpárt és vezere ellen folytatott, a házszabályok módosításának terve miatt keletkezett. Módosítani akarták a házszabályokat azért, hogy a magyar parlamentet s vele a közéletet a mindinkább terjedő anarchikus tünetektől megszabadítsák és hasznos munkálkodásra képesítsék. Olyan törekvés volt ez, melynek jogos és szükséges voltát a legelső kormány, mely a koalícióból alakul, szintén érezni és hangoztatni fogja.

A koalíció győzelmét felhasználva feliratot intézett a királyhoz, melyben határozatlan kifejezésekkel ugyan, de mégis a közös intézményekben s főképp a hadsereg magyar részében a nemzeti jelleg kidomborítását követeli.

Ezen a ponton nincs ellentét a szabadelvű párt és a koalíció között. A nemzeti tekintély kérdéseit ellentét gyanánt feltüntetni a győztes és legyőzött párt között, csak nyilvánvaló álnoksággal lehet. Csak a legdurvább bosszúérzet sugallhatja a szabadelvűpárt, vagy talán helyesebben a szabadelvűség ellenfeleinek tollára azt a rágalmat, hogy a nemzeti ügy diadalának a szabadelvű párt állja az útját.

A szabadelvűpárt tagjainak nem szabad tőrni azt a ravasz taktikával rájuk kent látogatatot, hogy őket nemzeti érzésben, lelkesedésben és törekvésben bárki is megelőzhetné.

A szabadelvűpárt tagjai nagyon jól tudják

azt a viszontagságos küzdelmet, melyet a magyar nyelvnek az államelet minden ágában való érvényesüléseért az 1790. és 1807. évektől egész az 1830. és 1840. évek országgyűléséig át kellett elnie. De azt is tudják hogy a szabadságharc után beállott önkényuralom az addig kivitt eredményeket mind romba döntötte; a kiegyezés után pedig az égető gazdasági kérdések, a közrend biztosítása s az állami élet egyéb alapvető intézkedései foglalták le a nemzet egész figyelmét és felszabadult egész erejét.

Jól tudják és érzik azt, amire felsőbbükki Nagy Pál 1807-ben figyelmeztette a rendek tábláját, hogy a nyelv nagyobb kincs az alkotmánynál; mert az elveszett alkotmányt vissza lehet szerezni; de nyelvvel együtt a nemzet is sirba száll. De azt is tudják, hogy a magyar nyelv és magyar nemzet tekintélye sokkal inkább függ a nemzeti neveléstől és vagyontól, mint egy-két vezényszótól.

De mindegy. A közvélemény oly erővel követeli a katonai s általában közjogi kérdések sürgős megoldását, hogy ez elől kitérni, ennek a közhangulatnak elébe állni nem lehet.

A szabadelvűpártnak is nyíltan állást kell foglalni mellettük és egész erejével részt kell vennie a nemzet jogos igényeinek munkálásában. Az teljesen kárba veszett faradás volna ma már, ha arról akarná meggyőzni az országot, hogy vannak a nemzet

TÁRCZA.

Egy komikus naplója.

Írta: Solymosi Elek.

(27)

Horvát ügy.

A horvát viszonyokat csak az 1868. évi XXX-ik törvénycikkéből ismertem s tavalyig nem is igen törődtem velük. Ekkor is egy véletlen keltette fel az érdeklődésemet.

Az Abbaziától negyed órányira fekvő ikai tengerparton sétálva, egy horvát uriasszonyt pillantottam meg, a ki az ő szívfacsaró sántaságával setálni vitt három kis leányt. A legnagyobb leányka nyolcz s a legkisebb négy éves lehetett. Az éltes uriasszony hol az egyik hol a másik kis lányt szólította neven. Így tudtam meg, hogy az egyiknek neve Nádicze volt, a másiké Dóricze s a harmadiké Zóricze. Ideálisan szép gyermekek voltak, a kikenél sohasem láttam szebbeket.

Kétségtelennek látszott előttem, hogy az éltes asszony nem lehetett a leánykák anyja, sem pedig valami bou. Azt gondoltam magamban, hogy ez a felügyelő hölgy csak a nagymama lehet. A becéző szeretetnek ilyen melegségét életemben még csak két-

szer tapasztaltam: az én édes jó anyámnál, s a gyermekeim ágya felett.

Elég az hozzá, hogy mentől pajkosabbak voltak a gyermekek s a tengerpart sziklái közt minél nagyobbak látszott a veszedelem, a sánta nő annál éberebben vetette át magát egyik szikláról a másikra. És különösen az imponált, hogy a világegyet sem vezényelte volna el a gyermekeket a sziklák közül, — mert hiszen másutt is játszhattak volna — sőt az itt keresett örömeiket még fokozni is iparkodott. Az ember szeretet lángjai a lelkemet kezdtek perzselni. Elgondoltam, hogy e horvát családban ez csak a nagyanyai szeretet s hogy milyen földfeletti lehet e gyermekek anyjának a szeretete. És odáig fűztem a logikámat, hogy a horvátok mind csupa jó emberek lehetnek. Elhatároztam, hogy megismerkedem e családdal. És úgy történt. Pár nap múlva megérkezett Zágrábról a kis leányok apja dr. Sisics Fredo, egyetemi magántanár az ő ifju nejevel, a földreszállt angyalkák édesanyjával.

A férfi eleintén nem a legjobb benyomást tette rám, mert magyarul egy szót sem tudott, s idegenkedésemet azzal is fokozta, hogy németül meg elég jól tudott.

De ha egyetlen horvát embernek sem

tudtam volna e fogyatékoságát megbocsátani, a Sisicsét meg is megbocsátottam.

A csodás szépségű gyermekek apja lassan-lassan megbűvölt.

Ismeretségünk mindig bizalmasabb lett s a magyar és horvát viszonyok megbeszélései közt be kellett látnom, hogy ez a horvát tanár a lehető legszeretreméltóbb uriember.

Meghívott Zágrábra s azt mondta, hogy majd meglátom, hogy a horvátok magyarszeretete egyáltalán nem olyan, mint a milyennek az osztrákok szeretnék — látni. A magyar nyelvben való járatlanságát — ha nem is menthette ki, de — legalább megmagyarázta.

Egy szóval, új ismerősömet igen megszerettem s tanulmányaim gyarapítása czéljából — bizalmatlanul bár — de 1904. augusztus 19-én Zágrábra utaztam.

Ismerve a külföldi kulturát, minek tagadnam, hogy a horvát fővárostól nem igen sokat vártam.

De bezzeg csak addig uralkodott ez előérzetem, a míg ezt az új kulturát megismertem Mert a látottak és tapasztaltak után már büszkeséggel töltött el a gondolat, hogy a magyar szupremácia alatt hova fejlődhetik egy ilyen kis darabocskás föld, mint a horvátok földje.

(Folytatjuk.)

erajére és életére nézve sokkal fontosabb és szükségesebb s mégis könnyebben és sikeresebben megvalósítható kérdések is a közjogiaknál. Ezeket ma együttes jószándékkal meg kell oldani.

Azonban azt az öngyilkosságot, melyre a szabadelvűség ellenfelei a pártot hívogatják, elkövetni helyehozhatatlan bűn volna. Ellenfeleinek kárörvendő kacagása kísérelné azt a 150 tagból álló, 30 éves multu és nagy sikereket elért pártot, ha a vereség érzetétől kislelkűen elkábulva, mint valami holttestem, feloszlásnak indulna. Ez arra mutatna, hogy nem a szabadelvű haladás nemzet-erősítő hatalmában való mely meggyőződés tartotta össze őket, hanem pusztán a kiegyezés eddigi értelmezésének szolgálata, s mihelyt ennek a feladatnak eleget nem tehetnek: céltalan és erőtlen megbomlanak.

A szabadelvűpártra, ha a szőnyegen levő közjogi kérdések együttes erővel megoldatnak, még nagyon fontos feladat várkozik. Fel kell frissülnie s új vértől megelevenednie, mint ez a többi párttal történt. Szabadelvű alapon álló, erős nemzeti érzéstől és törekvéstől áthatott programot kell alkotnia; és szigorú ellenőrzéssel s tapasztalat-edzettel mérséklettel védni a szabadelvű nemzeti haladás útját a koalícióban most egyesült, de alaptermészetüknél fogva merőben ellentétes szélső irányok ellenében.

r. n.

SZEMLE.

Tisza István érdekes cikket irt „Az Ujság“-ban azon alkalomból, hogy a szabadelvűpárt aug. 23-án gyűlést tartott. Cikkében rámutat arra a körülményre, hogy a 67-es pártok egyesülésének eszméje mind jobban előterbe lép, mely kétféle módon képzelhető. Vagy úgy, hogy a koalícióhoz tartozó 67-esek helyezkednek oly álláspontra, mely kitartást nyújt a válság megoldására, mely esetben az egész szabadelvűpárt közreműködésével jöhet létre új pártalakulás,

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

A nyári nap még erősen tüzel és a divat máris az ősre gondol, mert tőle várja az újdonságok legújabbikat.

A hűvösebb estekre való tekintettel először is a divatos felöltőkről beszélünk. A halványszínekben tartott cape-formák mellett leginkább viselik a directoire-kabátot, melynek laza és tetszés szerint ránczolt csüngő-részei rövid, pántrészeszerű kabátokhoz vannak foglalva. Ha a kabátkának selyemmel borított, széle hajtókája az utolsó párisi divat után vagy selyemmellényvel és csipkezsabóval készülnek, az egészen különböző stílusok összeolvadása különösen eredeti újdonságot alkot. A bő felöltők mellett azonban még éppen úgy viselik a lebbenyos hosszú kabátot, melyek rendszeren félhosszu ujjakkal készülnek. Utóbbiak vagy harang alakban, vagy gazdagon kereszt-hajtásokba rendezve, lent annyira szűkek, hogy a diszes bluz ujjakkal csak éppen keresztül lehet bujni. Itt egyuttal felemlítjük a selyem- vagy muszlin-bluzokba való ujjak legújabb disztét, mely áll a nyakkivágástól a kézfejig erő 6 cm. széles pántból, keresztben keskeny ránczolt csipkével, oldalt keskeny, árnyalt bársonyszalag foglalással. Egyáltalában a bluzokat szalaggal és csipkével díszítik.

vagy pedig úgy, hogy a szabadelvűpárt tagjai a koalíciós program támogatására vállalkozzanak, vagyis nyíltan, vagy leplezetten a katonai követelésekért folyó küzdelemhez csatlakoznak.

Tisza ez utóbbi nézet és szándék ellen lép fel. Hivatkozik a szabadelvűpártnak a folyó év tavaszán hozott azon határozatára, hogy hazafias örömmel fogadják, ha Ő Felsége a hadsereg vezény- és szolgálati nyelvére vonatkozó alkotmányos fejedelmi jogait a nemzet régi óhajta szerint gyakorolná, de óva intjük a nemzetet, hogy ennek követelése által a nemzet legdrágább érdekeit károsító, a nemzet sorsát kockáztató válságot fel ne idézzék.

És imel amitől tartottunk, bekövetkezett. Zátonyra jutottunk, tehetetlenül, dezorganizálva vergődik a nemzet. Ezen események nem bírhatnak arra, hogy a szabadelvűpárt 6 héttel ezelőtt vallott meggyőződését a koalícióval cserélje fel. Végzetes tévedés van abban, ha egy, magát 67-esnek nevező tábor a koalíció katonai követeléseivel egyesül, mert az nem viszi előbbre a kibontakozást, de visszalép attól s még komorabbá, reménytelenebbé teszi a helyzetet. Ez bukása volna annak a politikának, mely állandó kiegyezést és békét akart, mely nem a királytól kicsikart vívmányokban, de a király beleenyugvásával, vele egyetértőleg megvalósított reformokban kereste a fejlődést, a haladást.

A 67-es alapon állók egyesülésének, az új alakulásnak a békés megoldást, a király és nemzet közötti összhang valódi helyreállítását kell hoznia. Ennek az ügynek a szabadelvűpárt tagjai úgy tehetnek legjobb szolgálatot, ha rendületlen elszilárdsággal és kitartással együtt maradvá jönnek e mozgalom segítségére. Ha a békés megoldást biztosító alapon létrejöhet a 67-esek egyesülése, akkor betöltöttük hivatásunkat, akkor begöngyölhetjük a zászlót, mely alatt 30 éven át híven, hazánk hasznára s a nemzet erősítésére szolgáltuk a közügyet.

Végül felhívja a párt tagjait, hogy mindnyájan jelenjenek meg a budapesti konferencián.

Szováta.

Szeretnék tündérregét mondani, mert a hely, hová emlékeim visszazállnak, valóban tündérország. Nem írom ide, hol, minő szélességi fok alatt fekszik, ez száraz próza volna. Ide festő ecsetje kell, mely azurral fesse az égboltot, smaragdzölddel az arnyas erdőket, ezüsttel a sárga földből kitorló sósziklákat, s napsugárral a mindezt visszatukröző tengerszemeket.

Kevés hely van természeti kincsekkel oly pazarul beszórva, mint Szováta-fürdő. S még kevesebb hely dicsekedhetik oly rohamos fejlődéssel, mint Szováta, mely az ismeretlenség homályából, az elhagyatottság tengődéséből 4—5 év alatt új világgá, tündérbáju üdülő- és gyógyhelyé változott. A régi süllyedős erdei út helyén most pompás megyei uton röpitik fel a kocsik az érkező vendéget. Az erdők régen csendes tisztásait pezsgő élet tette lakottá. Br. Sojmosi, Illyés, Kőszegi, Sándor János, Zeyk, Etelka-villák, Hunyadi Matyas, Bercsenyi, István-szállók, s a Czukraszda bármei fürdőhelynek díszére válhatnak.

S e nagy változáson legjobban bámul a vén Cseresnyés-hegy, mely egyszerre négy tükörben nézegeti bukardóval koszoruzott fejét. A Medvetó, a vörös, a magyarosi és feketető terjeszkednek lábai alatt s lágy habjaikat fürdésre kínálják úgy az üdülőknek, mint a gyógyulást kereső mankós közsvényesnek.

A turista szintegy megtalálja élvezetét, mint a beteg a gyógyulást. Mig a természetbúvár a csodálatos alakulási sósziklákon, a forró sóstavak hullámfodrain hordozza kutató szemét: addig a turista a berczek ormára hág, s gyönyörtől ittasan mereng a távoli havasoknak bükk-, tölgy- és fenyves erdőkkel kéllő csucsaira.

Szebbnél szebb kilátó pontok hívják fel az embert a magasba. S a panoráma, mely ily pontokon nyílik, elbűvölően szép. Meglehet az ember a Cseresnyés-hegy mögött feltorlódo havasok ormán felbukkanó napot. Elandaloghat Cserebérczalja déli oldalán, bukardó lankás mezéjén, s innen a szomszéd hegycsucs erdős magaslataira: a csapongó képzelet tündérvárait emelhet. A távoli hegygerinceken végig tekintve terveket szöhet a parajdi sóbányákba, Rapsonné várába, Korond-borvíz fürdőre, Tartod és Firtos váraiba, avagy az ősz Hargitta fenyves csucsaira teendő kirándulásokra. Mig a gondolat a távolban csapong, alant 200 öl mélységben a „Sebes“ havasi patakocská rohau, örökös zugásául megtörve a vadregényes völgynek néma csendjét. A völgy mélyéből legelesző juhnyáj mélabus hangu kolompja vegyül a zugó zaj örökös sóhajába; s a mint a havasi fuvallat át-átrezdül a hegyoldal erdején: csicsergő madarak danáját hozza felénk.

Ha lelünk e szépséget mindvégig élvezte, bucsut mondhat a „Szakadath“ felett biborban alkonyodó napnak, mely végső sugaraival e szép vidéket tündéri varázsfénybe öltözteti, hogy aztán ez aranyos köntös foszlányaiból szemfedőül lassan-lassan kékes ködfátyolt szöhhessen az éj királynője.

A turista a berczek fokáról esti imául egy sóhajt küld az ég felé, s elfeledi az élet küzdelmeit. S mikor ott a magasban élvezettel szívja a portalan úde levegőt,

szive is boldogabban dobog, mert közel érzi magát Istenhez, ki a természet szépségeiben önmaga nyomát hagyta itt.

G. Gy.

Színészet.

A Dombay-pár és praktikus miniatur társulata tegnap tartotta megnyitó előadását a városház dísztermében. A Dombay-pár működése a színészetnél egy különleges programot jelent, olyas valmit, ami szakít a nagyképűködő társulatszervezés sablonjaival s botor hagyományjaival. Nem a szemfényvesztésre szánt társulati nagysággal imponál, hanem az előadások magas művészetével. Nem hivalkodik a legújabb cochonériák műsorával, de a helyett csodálatos s a vidéken szinte szokatlan bravurral mutatja be az irodalom régi remekeit. Természetes, hogy a mai generáció előtt ez a műsor tiszta újdonságszámba megy.

A mai megnyitó előadás a Scribe és Legouvé-féle „Nők harca” volt, a miről nagy elismeréssel kell szólnunk. Különösen a Dombayné grófnéja aratott nagy elismerést. Ez az alakítás a legmagasabb igényeket is kielégítette, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a D'Autreval grófné szerepe atettetes és női furfangnak egész skáláit feltételezi, s ha elgondoljuk, hogy nevetése káprázatos változatosságot követel. Mert ha azt mondjuk, hogy Dombayne az est folyamán százszor nevetett s e nevetések közül egyik se hasonlított a másikhoz, elmondtuk a legnagyobb dicséretet, mit egy művésznőről mondani lehet.

Dombay jó ízlését dicséri, hogy — mint igazgató — nem a leghálásabb szerepet választja, hanem mindig azt, a melylyel az ensemble-nak szolgálatot tehet. A báró szerepében pompás volt.

Az előadás sikeréhez hozzá járultak még Szalay Rózsi, Belezna y és Gabos.

—s.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Kinevezés.** A kolozsvári itelőtábla elnöke Dezső Zsigmond nagyenyedi járásbírói díjtalan joggyakornokot a kolozsvári itelőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Szathmáry Mózes fegyintézetű őrparancsnok kedves leányát, Rózát, f. hó 6-án eljegyezte Ohánovits Géza kudsiri áll. vasgyári tisztviselő. Gratulálunk.

— **A magyar minoritarend** nagyenyedi templomának benedíkalása (megáldása) f. hó 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén fog megtartatni. A megáldást Nagys. és Ftdő dr. Csák Czirjek rendtartományi főnök fogja végezni; az ünnepi beszédet ez alkalommal dr. Monay Ferencz theologiai tanár mondja.

— **Műsoros est.** A városi ifjuság kebeléből Bodrogi János tanár elnöklete alatt alakult rendező bizottság f. hó 19-ikén estélyt rendez a Bethlen-szobor alapja javára a sétatér fedett táncz helyiségében. Műsor:

1. „A nyár”. Egy felvonásos idyll. Irták: Hevesi és Hetényi Szereplők: Béla: Czirner László, Ilonka: Fogarasi Jolán k. a., Sándor, Endre bátyja: legifj. Winkler János, Lukácsné: Sándor Klárka k. a. 2. Boka kesergője. Irta: Zsadányi Ármánd. Hegedűn előadja: Aczél Elemér. Zongorán kíséri: Fülöp Judith k. a. 3. Szaval: Winkler Lia k. a. 4. Énekel: Zsigmond Ferencz kolozsvári ev. ref. énekevezér. 5. Kuplék. Éneklő Solymosi Elek, a budapesti Népszínház ny. művésze. Zongorán kíséri Lazar Györgyike k. a. Műsor után táncz. Belepő jegy: 1 kor. 20 fillér. Jegyek válthatók Földes Ede könyvkereskedésében.

— **Katonák vonulása.** A kolozsvári 62. gyalogezred f. hó 5-dikén érkezett városunkba. Miriszlónál éppen azon a helyen, hol a Maros völgye összeszorul, s hol egykor Mihály vajda serege tönkre ment, honvédeink várták őket s ügyesen elzarták az Enyedre vonulás útját. De csak harcászati gyakorlatból. A fáradtan érkező katonákat városunk közönsége szívesen fogadta; elszállásolásuk példás rendben folyt le, a mi a rendőrkapitány buzgóságáról tesz tanúságot. Az ezredes azzal halálta meg a közönség előzekenyességét, hogy a zenekar szombaton és vasárnap este művészi szép zenével gyönyörködtette a setaló s a Ket Hattyu vendéglő udvarán vacsoráló közönséget. Ha a vendéglői kiszolgálás is olyan jó lett volna, mint a zene, semmiféle körülmény sem zavarta volna meg a kedves esték elvezetését.

— **Tanügyi hírek.** Sibestyén Sandor helybeli áll. polg. iskolai tanító folyó év december 31-éig szabadságoltatvan, a helyettesítéssel a miniszter Nagy Erzsébet jászberényi születésű okl. polgári iskolai tanítónőt bizta meg. — Ugyancsak a helybeli áll. polg. leányiskolánál a mult évben alkalmazva volt Horváth Iren okl. polg. iskolai tanítót a miniszter a következő tanévre is helyettesi minőségben alkalmazta. — A zalatnai áll. polgári leányiskolánál a torna, női kézimunka és egészségtan tanításával Király Erzsébet okl. tanítónő bizatott meg a jövő tanévre, mint már eddig 3 éven keresztül. — Bauerné-Olescher Eugenia gyulafehérvári áll. iskolai tanítóúő nyugdíjaztatott.

— **Marosujváron** az állandó fürdővendégek száma immár tuhaladja a 700-at. Az ország minden részéből vannak itt, bizonyosságul annak, hogy e fürdőnek hírneve Erdély határait messze tulszárnyalja. Tömegesen vannak vendégek Gyulafehérvárról, M.-Ludasról, Nagyenyedről, Tordáról, M.-Vásárhelyről, Kolozsvárról sőt Budapestről is. Csak egy panaszuk van: a kincstári vendéglő bérlőjére, egyrészt a feltűnően késedelmes kiszolgálás, másrészt az italművek magas ára és élvezhetetlensége miatt. Kívánatos, hogy a bérlő s a saját érdekében törekedjék arra, hogy ezen állapotok röviden megszűnjenek.

— **Halál a vasuton.** Ajtai Ernőné szül. Jó Mária, a hosszuaszói kaszinó vendéglősenek neje, aki gyógykezeltetés céljából Marosvásárhelyre utazott, Tövis és Nagyenyed közt f. hó 7-dikén meghalt.

— **Letartóztatás.** Tihrl Miklóst, a Singer et Co. varrógépgyár nagyenyed-

üzletvezetőjét több rendbeli csalás, sikkasztás és okirathamítás miatt a nagyenyedi rendőrség f. hó 7-én letartóztatta és a kir. ügyészséghez Gyulafehérvárra kísértette.

— **Razzia a sétatéren.** Városunk rendőrsége, lapunk mult számában közölt felhívás alapján a sétatéren mult vasárnap kis razzia tartott, melynek eredménye egy nőcseléd letartóztatása és megbüntetésé volt. Kérjük a rendőrséget, működjenek ez uton továbbra is. Elismerés fogja kíséreni akcióját.

— **Fürdés közben.** Heimlich Ferencz helybeli csizmadia-mester másodmagával a Marosban fürdött vasárnap delután, Apahida közeleiben, és oly vigyázatlanul, hogy a víz alá merült. Segélykialtásaira és a parton futkosó társa kiabálására az napon városunkban tartózkodó 62. gy. ezred egy arra menő közlegénye ruhástól ugrott utána és a vízbefulástól szerencsésen megmentette.

— **Tájékozással.** Lapunk mult számában közöltük, hogy miniszteri intézkedéssel jóváhagyatott a vasárra felhajtott állatok felemelt vámja. Kiegészítjük e hírt azzal, hogy az atirás díja 20 fillerre szállítattott.

— **Közigazgatási hírek.** A maroszentbenedeki körjegyzői allásra 13 okleveles jegyző pályázott. A választás e hó 22-én fog megtartatni. — Bőjthe Kálmán főszolgabíró a járási községek által megszavazott dijnoki allásra Sorompó Jánost nevezte ki. — A marosujvári járás területen folyó evi julius hóban született 29 fiu, 38 leány; meghalt 12 fiu, 19 leány, halva született 1 fiu.

— **A „Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet”** f. evi julius hó 4-én igazgatósági ülest tartott, melyben a husz szolgáltatás feltételeit a következőkben állapította meg: 1. a pályázó köteles 500 (Ötszáz) koronát készpénzben vagy óvadékkepes értékpapirban biztosítékul letenni; 2. köteles továbbá gazdaságilag javított és a szükségletnek megfelelő mennyiségű marhát levágni, a mely a vágatás előtt az állatorvos által megvizsgalandó; 3. a hus kgr-ja a szövetkezeti tagoknak a rendes napi árfolyamon alul adandó elengedmenyenyel; s a kért mennyiség és minőség a tagoknak mindaddig kiszolgáltandó, a mig készlet van; 4. a husnemek osztályoztatnak és árak ahhoz képest állapittatik meg; nyomtatek kgr-kint 15% lehet; a szinhus nyomtatek nélkül 15% kal drágábban árusitható; 5. a vállalkozó nem-szövetkezeti tagoknak is árusithat; 6. kezelési költség fejében köteles a vállalkozó a szövetkezet részére a forgalomnak bizonyos százalékát megajánlani; 7. a szerződés biztosítására — a megkötéskor — tartozik a vállalkozó a vásárló tagok üzletreszeinek 10%-át készpénzben vagy óvadékkepes értékpapirban letenni; 8. a pályázat határideje 1905. évi augusztus 31; 9. a versenytárgyalás csak írásbeli ajánlat alapján tartatik meg, a melyben kiemelendő, hogy a pályázó a szövetkezet szervezetét és a részletes föltételeket ismeri; 10. az ajánlatok felett az igazgatóság határoz és erről az érdekelteket 8 nap alatt értesíti. 11. Részletesebb felvilágosítás Hollós István szöv. titkártól nyerhető. Az igazgatóság.

— **A ozenki szobor pusztulása.** Az ezredévi jubileum alkalmával az ország különböző vidékein emelt emlékek közé

Tavaszi és nyári divat újdonságok legolcsóbban

TÁNGEL JÓZSEF

előnyösen ismert női és férfi divatáru kereskedésében NAGYENYEDEN szerezhetők be.

tartozik Brassóban a Czenk tetején álló u. n. Árpád-émlék, melyet 1896. őszén avattak fel ünnepélyesen. Sajnos, a czenki szobornak minden évben történik valami baja. Idáig csak kisebb sérülések estek a szobron, a melyeket könnyen helyre lehetett hozni, de néhány nappal ezelőtt a millenniumi emlékharcos alakjának az egyik karja és paizsának egy része letörtött, úgy, hogy a magyar államiságot odafünn a Czenk tetején ma csonka szobor képviseli, méltó bosszúságára a brassói és a Brassón átutazó magyarságnak és kárörvendő gunyjára a Brassóban időző romániai nyaralóknak és a magyarellenes érzésű szászoknak és románoknak. A megindított rendőri és szakértői vizsgálat kizártnak tartja, hogy merénylet történt volna a szobor ellen s minden jel arra vall, hogy a homokkőből épített szobor az időjárás viszontagságainak nem tudott ellenállni.

— A nagyenyedi kiállítási érmei.

A szeptember 30-án megnyíló nagyenyedi mezőgazdasági gép- és termény-kiállítás bíráló bizottságai a következő érmekeket fogják odaítélni: 2 darab állami aranyérmét, 2 darab kiállítási aranyérmét, 8 darab állami ezüstermet, 2 darab kiállítási ezüstermet, 13 darab állami bronzérmét és 9 darab kiállítási bronzérmét, vagyis összesen: 4 darab aranyérmét, 10 darab ezüst- és 22 darab bronzérmét. Ezekon kívül még igen sok pénzdíj és elismerő-, valamint díszoklevel kerül kiosztásra.

— **A katonai behívók** városunk katonakötelezettjei részére e hó elsejétől postán kézbesítetnek.

— Szerencsétlenül járt kiránduló.

m. hó 30-án többen rándultak ki a marosújvári fürdővendégek közül a csodás szépségű „tordai hasadékhoz” és a toroczkói „székelykőhöz”. Egy ily csapatban volt özv. Tóth Sandorné úrnő is. Azonban a Toroczkó—Torda közötti uton zivatar és égháboru érte utól a kirándulókat, melytől a lovak megbokrosodva a kocsit a benne ülőkkel együtt felfordították; nevezett úrnő laba a kocsit lépésője alá kerülve oly mérvű zuzódást szenvedett, hogy felgyógyulása hosszabb időt fog igénybe venni.

— **Jótevény cselu előadás.** Tövisen folyó év július hó 23-án a nagy „Hunyady” által 1449-ben építtetett róm. kath. templom restaurálási alapja javára Baráczy Albert helybeli alesperes, plebanos elnöklété mellett fényesen sikerült gyermek-előadást, illetve műsorral egybekötött táncmulatságot rendezett Vitos Menyhert róm. kath. kantor-tanító. Az ifju játékosok egyszerűen és keresetlenül játszottak úgy, hogy valódi műveltségben részesítettek a szep számban megjelent közönséget. Elismerés illeti a Vitos testvéreket és Gilardi Adél kisasszonyt, a ki tiszta és precíz zongora játékaival, s kiváló technikájával nagyon emelte az előadás fényét. Az előadás 104 korona tiszta jövedelmet hajtott. A jótevény csel érdekében felülfizettek: Alb Koszta 10 fill., Barb Alimpia 40 fillér, Baráczy Albert 5 kor., Belán Gergely 1 kor., Belán János 2 kor., Belán Miklós 2 kor., Bidla Ede 40 fill., Bugan Róza 1 kor., Csató Ferencz 1 kor. 40 fill., Dumbráva János 80 fill., Fabian Károly 20 fill., özv. Farnos Elekne 3 kor., Gilardiné 1 kor., Gal Maria 1 kor., Geher Hubert 1 kor., Gruzda Domokos 2 kor., Inczeffy Albert 40 fill., Joó Gabor 40 fill., Klein Malvin 2 kor., Kovács Ferencz 1 kor., Krisán Istvánné 40 fill., Krengel Sandor 3 kor., Kovács Nagy 60 fill., Lukács Péter 30 fill., Liberman Zali 10 fill., Lelle Róza 1 kor., Löwe Miksa 1 kor. 40 fill., Moldován Jakob 60 fill., Naugebauer Terez 20 fill., Nemes Sandor 50 fill., Puskás Béla 1 kor., Papp László 40 fill., özv. Pall Lászlóné 40 fill., Radó

Henrik 40 fill., Rác Gábor 40 fill., Rác János 70 fill., Salamon Simon 2 kor., Segesvári Ferencz 20 fill., Schmotzer Lajos 1 kor., Székelyhid Gergely 60 fill., özv. Szonkup Józsefné 60 fill., Szilágyi Efrám 50 fill., Szabolcs Albert 4 fill., Szilágyi Béla 60 fill., Tóth Sámuel 2 kor., Veress Lajos 20 fill., Vasas Sámuel 20 fill., Zöld József 2 korona.

— **Exlex-humor.** Minap egy ellenzéki képviselő valami ügyes-bajos dolog eligazítása végett felkeresett egy ügyvezető miniszter-t. Kijövet, szembe jön vele egy szabad-elyűpárti képviselő és csodálkozva kérdi: „Hát te mit csinálsz itt?” — „Bojkottálok! barátom” — volt a rövid válasz. — Még jobb a másik eset. A vármegyék határozatait Kaffka László miniszteri tanácsos semmisíti meg, illetőleg ő csinálja az idevágó előterjesztéseket. Mikor Pestmegye megsemmisítő végzése lejött, Bartha Miklós azt írta, hogy az indokolást valami tyuk-prókátor csinálhatta. Az este Bartha nagy társaságban a Vampeticnél ült; bejött véletlenül Kaffka is, akit Bartha a maga asztalához invitált. Természetesen szóba jöttek a megsemmisítések. Bartha azt mondja: „Barátom, nem értem a dolgot. Kristóffy nem csinálhatta ezt a fene indokolást, Szell Náci is bajosan, hát ki lehet az a... — „Megállj, ne tovább!” vágott közbe Kaffka. — „Értem, hát te voltál! Ha tudtam volna, nem irtam volna, hogy tyukprókátor, de most már vissza nem vehetem; hanem jóvá teszem és holnap azt írom, hogy „gyöngy-tyukprókátor.”

— **Zongora.** Egy jó karban levő zongora eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Közgazdaság.

A kivándorlás orvosszere.

Magyarország nyitott sebből verez: lakóinak százezrei kerekednek föl s hagyják itt e hazát, hogy a tengeren túl keressenek megélhetést, a boldogulást. Tudósok, nemzetgazdák, törvényalkotók már megállapították a betegség mivoltát, statisztikusok megmérték, kiszámították, mennyi a veresztés, az ország legjobb elméi gondolkodnak az orvoslás eszközein, kísérleteznek is leptonnyomon, — a magyar sajtónak egyik állandó szomorú krónikája a kivándorlás ügyének számon tartása, — de mindig vajmi keveset használ. A nép nem hallgat sem tudósra, sem törvényalkotóra, sem újságra, — hanem — most már szinte egy lelki járványtól megkapatva — egy folytonos egyre növekvő áradatban vándorol ki. S látó szemmel kell neznünk ezt a halálos elverzést a nélkül, hogy segíthetnénk rajta. Gyötrelmes dolog ez nagyon.

A kivándorló magyarság útja, sorsa, amerikai működése tisztán állt előttünk eddig is, de most egy érdekes adattal gazdagodott. Azzal ugyanis, hogy a magyar munkás Amerikában most már nem tulnyoró részben gyári munkát vállal, mind eddig tette, — nem marad ott a legközelebb eső nagy amerikai városok kohóiban, gyáraiban, bányáiban, hanem tovább megy, földmívelésre adja magát, farmer lesz. A mihez jobban is ért, természetesebb foglalkozás is, mint a baromi gyári, vagy bányász-munka, a melyben a munkások egy jelentékeny százaléka áldozatul esik a kohóknak, bányászerecsétlenségeknek, baleseteknek, — a kik pedig mindezt elkerülik, a szó szoros értelmében vett véres verejtekkel keresik a dollárokat. Az amerikai lapokban arról olvasunk nagyon

érdekes adatokat, hogy a magyar munkások Kanadában, Luisianában, Texasban, Georgiában telepeket alapítanak, a hol a földet művelik, a gabonaműveken kívül gyümölcsöt, szőlőt, káposztát, dohányt termelnek, baromtenyésztést, méhészetet kultiválnak s ezen a réven nagyon jól boldogulnak. Luisianában már Árpádhon nevű telep van, már magyar községek épülnek, már Poudatolában, egy amerikai kisvárosban az amerikai magyar árvaházak és sinylök menedékhelyét is felállítják, magyar mezőgazdasági egyesületeket alakítanak, szóval a földmívelés révén szép és hasznos magyar munkásság fejlődik ki odaát. Persze mindez irtózatossáradással jár. Lakatlan területeket művelnek meg, erdőket irtanak ki, utakat, hidakat, öntöző csatornákat építenek, — de ime fárdozásaiknak már a gyümölcseit is élvezik.

A kertészetről és földmívelésről, a belterjes gazdálkodásról öllik szemünkbe pedig, hogy a mig a magyarság kivándorol azért, hogy e foglalkozás révén keressen kenyert, addig Magyarországra egy szintén már éveken át tartó, csekélyebb mértékű, de megis igen jelentékeny s állandó jellegű bevándorlás folyik — Bulgáriából. Városainkat lassanként egészen körveszik a bolgár telepek s e páratlan szorgalmu földmívelők a belterjes kerti gazdálkodásnak csodáit művelik. Kis területeken, gondos munkával, sok ismerettel, s csatornázással nagyszerű eredményeket érnek el, zöldségük, kerti veteményük immár uralja városaink piaczeit s az egyre szaporodó, munkás bolgártelepek kitérő anyagi eredménynyel művelik ezt a magyar földet, a mely nem tud rajta munkát találni, nem tud belőle jövedelmet kihozni.

Ez bizony természetellenes állapot. Miért kell a magyarságnak Texasba kimenni s ott irtatlan területeket művelni, hogy azután azon olyan kerti gazdálkodást üzzenek, mint a miőt a bolgárok a magyar földön üznek? Miért kell elszakadnia hazájától azért, hogy a messze idegenbe megtanulja azt, a mit idehaza épp oly könnyű szerrel megtanulhatna? Hiszen a magyar földművelő nép s nem kellene csak helyes irányítás ahhoz, hogy észrevegyék, hogy idehaza épp úgy lehetne kerti gazdálkodást, gyümölcstermelést végezni, a mint végzik Amerikában a magyarok s Magyarországon a bolgárok.

A magyar gazdasági egyesületeknek volna első sorban a feladata, hogy a népet megtanítsák, rászoktassák a kerti gazdálkodásra, a gyümölcstermelésre s ez által új jövedelmi forrásokot nyissanak a nép számára. Micsoda éhíhetlenség az, hogy a magyar embernek ki kell vándorolnia arról a földről, a melyen a jövevény bolgár megvagyonosodik. Az a kerti gazdálkodás nem olyan örögi mesterség, hogy a magyar ne tudná megcsinálni úgy, a mint megcsinálja a bolgár. Hiszen lám Amerikában, vad területeken, a piacoktól távol, képes belőle megélni, hogyné lehetne képes kenyert vele idehaza megkeresni, a hol közel eső nagy városok lehetnének a piacjai, nem is szólva a kiviteltől, mely ezen a nyomon nagyszerű lendületet érhetne el. Foglalkozzanak a dologgal az illetékes szakkörök részletesen, s munkájának közre azon, hogy a népet ily irányu munkásságra tereljék, mert a természetes ész azt mondja, hogy a bolgár pelda követése a kivándorlás csökkentésének egyik fogyanatos módja lehetne.

(x) **Tüköri Ármín fogműterme** Jókai-utca 3. szám New-York szálloda mellett Kolozsvárt.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagynyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár
Részvénytársaság.

115—1905. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vizaknai kir. járásbíróságnak 1905. évi Sp. 164/3 sz. végzése következtében Duma Elek javára Gisa János ellen 150 kor. s jár. erejéig 1905. évi május hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 kor. becsült következő ingóságok, u. m. 100 drb juh nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. bíróság 1905. évi V. 90/2 sz. végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, és eddig összesen 49 kor. 21 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Pókafalván a község házában leendő megtartására 1905. évi augusztus hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül ki-tűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vizaknán, 1905. évi július hó 21-én.

Eichner Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

770 1—1

Makk-eladás.

A nagyenyedi ev. ref. **Bethlen-kollégium felenyed-muzsinai** igen jó fekvésű, a vasuti állomástól csak 4 kilométerre fekvő 2892 holdas szál-erdejének idei

tölgymakk-termése eladó.

Értekezhetni folyó év szeptember hó 4-ig, szóval vagy írásban, Nagyenye-den, a Kollégium jogügyi- és jószágigazgatóságával; kinek irodáján a feltételek is megtekinthetők.

Nagyenyed, 1905. augusztus 7.

767 1—3

Jogügyi- és jószágigazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

A „Nagyenyei fogyasztási és értékesítő szövetkezet” a folyó év október 1-jén megnyitandó üzletében; alkalmazandó **üzletvezetői állásra** pályázatot hirdet a következő feltételek mellett:

- évi fizetés 1200 korona.
- lakbér 400 korona.
- az évi üzleti forgalom után 0.5% jutalék;
- köteles az üzletvezető 2000 (kétezer) kor. biztosítékot készpénzben vagy óvadék-kepes értékpapirban letenni;
- előnyben részesül a „Haugyá“-val összeköttetésben levő szövetkezet üzletében már alkalmazott s az üzlet vezetésére képes kifogástalan egyén;
- pályázatot benyújtásának határideje 1905. évi augusztus hó 31-ig.

Részletesebb felvilágosítások Hollós István igazgatósági titkártól szerezhetők meg.

Nagyenye-den, 1906. évi augusztus hó 6-án.
768 1—1

Az igazgatóság.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szab. Hattyu gyógyszer-tár** által **Majna-Frankfurt.** 685 9—52

~~~~~

1905—2213.

Árlejtési hirdetmény.

A marosujvári m. kir. főbányahivatal részére 1906. évben szükséges 1400 métermázsas **tiszta buza** és 800 métermázsas **tengeri szállítására**, a nagyméltósági m. kir. pénzügyminisztérium folyó évi július hó 14-én kelt 57305 szám alatt kelt felhatalmazás alapján, a m. kir. főbányahivatal versenytárgyalást hirdet.

Ezen termények szállítását elvállalni szándékozók felhivatnak, miszerint egykoronás belyeggel ellátott és a vállalat után esedékes 5%-nyi bánatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlatukat folyó évi **augusztus hó 28-án** délelőtti 10 óráig „ajánlat gabonaméltóságára” feliratu borítékban lepecsételve, ezen m. kir. főbányahivatal főnökének adják be.

A versenytárgyaláson elért eredmény számba vétele után annak mikénti átvétele és kiszolgáltatására nézve a nagyméltósági m. kir. pénzügyminisztérium fog végleges határozatot hozni.

Az általa ános árlejtési és szerződési feltételek a m. kir. főbányahivatal kiadói vagy a szertárnoki irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Marosujvár, 1905. július 28-án.

762 2—2

M. kir. főbányahivatal.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitünő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet”

részéről

ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágítással, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő eszabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenemű jelzálogkölcsönt pénzügyintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges.

587 23—52

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha
tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

III Műhely-telep Tivoli-utca III

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 31—104

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húszletében
a husarak a következők:

1 kiló marhahús 1.20 fill.

1 „ borjuhús 0.96—1.20

1 „ sertéshús 1.36—1.52.

Ugyanott 10 hekto finom

SOM-BOR

kisebb mennyiségben is eladó.

A vegyileg megvizsgált, amellel hatóságilag az arezbörre ártalmatlannak talált

Szörvesztő

eltávolítja hölgyeknél az oly esunya, kellemetlen arez-szört gyökerektől, anélkül, hogy az arezbörnek legkevésbé is ártana és az areznek megadja az üdeséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl: 744 2—5

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Alapított 1865. évben.

BABOS SÁNDOR utóda

HAJEK MIKSA

órás és ékszerész

Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélyszerű és divatos

alkalmi ajándékok

Olcsó beszerzési forrás!

Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.

Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavétetnek.

515 66—104

Szováta

gyógyfürdőn villaépítésre alkalmas telkek eladóik.

Értekezhetni a tulajdonossal. Czim a kiadóhivatalban.

766 2-3

Alsó-Fehér vármegye Alispánjától.

Sz. 6571—1905. alisp.

Árlejtési Hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye közigazgatási és árvászéki irodái 1905/6 téli idény fűtésére 240 kbm. kemény **száraz tűzfára** van szükség.

Ezen fa lehet: hasáb bükk, — bükkölgy vegyes, — tiszta hasáb tölgy, vagy hantott 10 cm. átmérőű vastag ugynevezett méterfa.

Ennek a vármegyei ház udvarára e évi november hó 1-ig leendő beszállítása biztosítása végett, ezennel pályázat hirdettetik.

Szállítani óhajtok felkéretnek ebbeli 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatot **augusztus hó 31-ig** hozzám beadni, a szállítandó fa köbmétere árának betűvel is való megjelölését kérem.

Nagyenyeden, 1905. augusztus 1-én.

Szász József,
alispán.

766 1-3

**ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI
GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.**

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelőssőbb kamattal mellet.

Törlesztés kölesönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 $\frac{1}{2}$ % alapkamattal földbirtokra, a beesérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölesönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál**s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölesőnei után 500 koronán felül 6 $\frac{1}{2}$ %-ot számít.

Vásárol és elad értékpapirokat idegen számlára.

Bevált értékpapir szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 $\frac{1}{2}$ %-ot fizet.

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz.

Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után.

Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket.

Tisztelettel
Liskai János.

626 36-104

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12. szám.

Alapított 1870-ben.

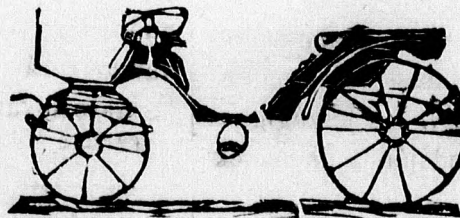
Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal választunk.

Beesés pártfogását tisztelettel kérve

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: **kerekes, kovács, nyerges és fényező** munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főcélunk a jó, szolid munka jutányos árban.

255 —

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölesönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat.

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Idegen kölesönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betéteket 4 $\frac{1}{4}$ —4 $\frac{1}{2}$ % kamattal mellet fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

ujolag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmebe ajánlom **platin, aquarell és olajfestményeimet**, melyekkel többszörösen kintüntetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb **photo email képekre**, ugyszintén **életnagyságu mellkép** nagytasokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Y nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,
fényképész.

70-104

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Reszvény ársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.